

skal være Aufspøstener i den gamle Grundlov — der maatte, siger jeg, ved dette Things Sammensætning være noget ganske Andet, der satte det almindelige Bedste i overhængende Fare, eller der maatte i det paatænkte nye Landsting være en betydelig Binding for det almindelige Bedste, som dog hidtil var bleven skjult selv for Diet af dets meest velvillige Betragtere. Dette maa derfor undersøges, og jeg skjønner ikke rettere, end at den nyere Undersøgelse maa især — først og sidst — dreie sig om det Spørgsmaal, som i det nærværende Aarhundrede, og kjendeligt i de sidste Aartier, stehse er blevet mere brændende, Spørgsmaalet nemlig om den almindelige Valgret og om dens Forhold til Folkeligheden og den folkelige Frihed. Dette Spørgsmaal maatte oplyses, ikke blot i sin Almindelighed, men især, hvad her er Hovedsagen, i sit Forhold til det danske Folk, dets lovlige Ret, dets Liv og Trang og dets Brug af Friheden. En saadan Drøftelse vilde da ogsaa, netop i dette Tilfælde, være dobbelt nødvendig, da her ikke er Tale om at indføre den almindelige Valgret, men om at afskaffe den, saa vi opfordres nu til at stifte Grundsetning, og ovenikjøbet at begynde Kæmpegangen med et splinternyt Landsting, uagtet det er vist, at ved Sammensætningen af det Landsting, som vi have den Ære at udgjøre, og som vi nu selv skulle tilintetgjøre, udøves den almindelige Valgret i en saa spagfærdig Skikkelse, at den vel maatte synes at kunne vente Naade, selv i sine Modstanderes Øine. At nu ogsaa selv Regjeringen maa have fundet Betænelighed ved at indskrænke den lovlige bestaaende Valgret, maatte man vel slutte allerede deraf, at det lige fra Begyndelsen er blevet os idelig indskræmpet, at den almindelige Valgret jo ved Folkethinget forblev og skulde forblive aldeles ubeskaaren. Men det bliver dog først ret slaaende, at der er en stor Betænelighed ved at indskrænke en lovlige bestaaende Valgret, naar man opdager, hvad der hidtil synes at være overset, hvilken mærkelig Forskjel det efter Erfaringens Vidnesbyrd gjør, enten man, som i England, kun holder igjen paa gamle Indskrænkninger af Valgretten, og selv naar man ved Tidens Tryk nødes til at give efter, dog kun udvider

den tommeviis, eller man, som i Frankrig, under de sidste Bourbonner, bedrøvelig Skuffelse, prøver paa at indskrænke en Valgret, som allerede er i Folkets Besiddelse og har vundet dets Yndest — dette synes saameget mere at maatte vække stor Betænelighed ogsaa hos vore Statsmænd, som de uslykkelige Bourbonners lykkelige Afløser, hvem man vel ikke uden Grund anseer for Dieblikkets fløgtigste Statsmand, ikke blot roser den almindelige Valgret og den udprægede Folkelighed, men aabenbart betragter dem som de faste Støtter for sin Throne, sin Magt og sin Frihed. — Naar man derfor har sagt og paastaet, ja udvraabt over hele Landet, at Hovedgrunden til at vedtage den foreliggende Grundlovsforandring skulde være, at saa fik vi No, da kan jeg slet ingen alvorlig Mening finde deri, medmindre det skulde være Meningen, at, endskjøndt en saadan Indskrænkning af den lovlige bestaaende Valgret hos ethvert andet Folk nødvendigviis vilde vække en meget farlig og uophørlig Uro, vilde det dog være anderledes her, og det spøjelige og fredelige danske Folk vilde dog sikkert slaae sig til No, naar det saae, at der ikke var bedre Billaar at faae. Jeg skal ikke her tale videre om, at det jo vilde være en stor Synd netop at fratue et saa spøjeligt og fredeligt Folk sin Valgret, som det aldrig havde misbrugt, og som der ikke var nogen Rimelighed for, at det nogensinde vilde misbruge; thi efter min Tanke nyttter det ikke at ville blande Politiken sammen med Moralen; men jeg maa dog indskærpe, at, skjøndt det er ganske sandt, at det danske Folk i en Række af Aarhundreder har været saa overvættede fredeligt, at det nøjedes med en rolig Død, naar det ikke paa stikkelig Maade kunde faae et roligt Liv — jeg maa indskærpe, siger jeg, at, skjøndt det virkelig har saaledes været Tilfældet, saa kræver det dog en nyere Undersøgelse, om man tør vente det Samme herefter, eller om ikke i dette Folkelighedens Aarhundrede ogsaa det danske Folkelig er vaagnet med Kraft, og om ikke netop Betragtningen af et ufolkeligt Landstings Virkning til at vække enhver folkelig Livsrørelse, om ikke netop det vil nøde Folket til at see, at hvor hjært man end har den dagligdags No og Mag, saa kan man dog ogsaa købe Guld for dyrt, saa man maa dog